

РЕШЕНИЕ

№ 131

София, 18 юни 2019 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в открито заседание на десети юни две хиляди и деветнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕВЕЛИНА СТОЯНОВА

ЧЛЕНОВЕ: РУЖЕНА КЕРАНОВА

НИКОЛАЙ ДЪРМОНСКИ

при участието на секретаря Марияна Петрова
и в присъствието на прокурора Петър Долапчиев
изслуша докладваното от съдия Евелина Стоянова
дело № 520 по описа за 2019 година.

Производството е по реда на глава двадесет и трета от НПК, образувано по касационна жалба на подсъдимия Ф. Б., подадена чрез неговия защитник В. Б. против решение на Апелативния съд-София, постановено по внохд № 1632/18 г.. Възразява се наличието на основанията по чл.348, ал.1, т.т.2 и 3 от НПК. Пред ВКС защитата на подсъдимия поддържа жалбата.

Частните обвинители Г. Б. К. и В. Б. К., редовно призовани, не се явяват. Повереникът им – адв.С., не намира основания за изменение или отмяна на оспорения съдебен акт.

Прокурорът при Върховната касационна прокуратура счита, че жалбата следва да бъде оставена без уважение.

За да се произнесе Върховният касационен съд, първо наказателно отделение взе предвид следното:

С присъда по нохд № 686/17 г. Окръжният съд-София осъдил подсъдимия Б. за деяние, извършено на 24.07.2016 г., на основание чл.343, ал.3, б."б", във връзка с ал.1, б."в", чл.342, ал.1 и чл.54 от НК на десет години лишаване от свобода при първоначален строг режим на изтърпяване, а на основание чл.343г от НК лишил подсъдимия от право да управлява моторно превозно средство за срок от дванадесет години. На основание чл.45 от ЗЗД подсъдимият е осъден да заплати обезщетения за неимуществени вреди на Г. К. и В. К. – по 400 000 лева, на всеки един от тях, като гражданските искове до пълно предявените им размери от по 500 000 лева са отхвърлени. СОС се произнесъл по веществените доказателства и разноските по делото.

С решение № 70 от 19.02.2019 г. по внохд № 1632/18 г., образувано по жалба на подс.Б., Апелативният съд-София потвърдил присъдата на СОС.

Като съобрази горното, доводите на страните и след проверка в пределите по чл.347, ал.1 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение установи:

Пределите на проверка се стеснени, защото не се оспорва отхвърлянето на гражданските претенции до пълно предявените им размери. Тази част е въвн от настоящата проверка.

Жалбата е основателна.

Жалбоподателят поддържа, че въззивното решение не е съответно на изискванията на чл.339, ал.2 от НПК, тъй като не е даден отговор на възраженията, поставени на вниманието на САС – относно необходимостта, според защитата на подсъдимия, последният да бъде издирван и в РТурция, несправедливостта на наложеното наказание и присъдените обезщетения за неимуществени вреди. Отделно се заявява, че наложеното наказание на

подсъдимия и размерите на обезщетенията за неимуществени вреди са завишени, като последните не са съответни на претърпените болки и страдания, според жалбоподателя.

Всички възражения, сега поддържани пред ВКС, преди това са направени и пред въззивния съд. И това е обяснимо, защото мотивите на оспореното решение указват, че те не са получили отговор, съответен на изискванията на чл.339, ал.2 от НПК. Съображенията на л.34, свързано с тези на л.29 и 33 от мотивите, указват на формалност на въззивната проверка и по същество на пренебрегване на доводите на подсъдимия. Съображенията, свързани с обстоятелството, че делото пред първостепенния съд е протекло при условията на чл.269 от НПК, не държат сметка на конкретно направеното възражение от защитата на подсъдимия, което мълчаливо се игнорира.

Проверката на присъдата, в частите, относно наказанието и отговорността по чл.45 от ЗЗД формална. За този извод е достатъчен само внимателния прочит на съображенията, изложени от САС на л.33-34 от мотивите. На същото място е заявено, че стореното от СОС се възприема изцяло, а в собствените на САС съображения по оспорената справедливост на наказанието, освен известни теоретични съждения, акцент е поставен на „последващото поведение на подсъдимия”, без обаче да е разкрито какво точно се има предвид.

САС не е имал основание да бъде безкритичен към дейността на първата инстанция, в коментирания посока - относно справедливостта на наказанието, като е бил длъжен да вземе отношение по редицата обстоятелства, ценени от СОС като отегчаващи отговорността на дееца – навлизане в насрещната лента, напускане на платното за движение и безконтролно движение в крайпътна територия, източник на значителна опасност, укриването на подсъдимия след повдигане на обвинение на досъдебното производство, невъзможността да бъде открит по линия на международното сътрудничество. САС е пропуснал да

извърши проверка за относимостта на обстоятелствата към кръга на отегчаващите, още по-малко такава, свързана със забраната по чл.56 от НК.

По сходен начин стоят нещата и с възражението относно справедливостта на обезщетенията за неимуществени вреди. От мотивите е видно, че единственото обстоятелство, което е оценено във връзка с чл.52 от ЗЗД е родствената връзка между пострадалите и гражданските ищци. Това обаче е недостатъчно. Известно е, че преценката за справедливост като принцип, залегнал в нормата на чл.52 от ЗЗД, не е произволна, а се основава на редица обстоятелства, които имат отношение към степента на душевните преживявания, болките и страданията, тяхното времетраене, интензитет, съществуващите преди престъплението взаимоотношения между починалите и гражданските ищци и др. Впечатлява, че при разглеждане на делото пред СОС не са събрани никакви доказателства относно отношенията между пострадалите и техните законни наследници, макар, че на досъдебното производство са положени такива усилия – виж показанията на св.В. (л.93). Пак там, на досъдебното производство, са разпитани в качеството на свидетели и по-късно конституираните се като граждански ищци – Г. К. и В. К., но не за обстоятелства, свързани с казаното по-горе.

Изложеното дава основание да се приеме, че САС е допуснал нарушение на чл.339, ал.2 от НПК, в мотивите на решението му липсват отговори на поставените на вниманието му възражения от страна на защитата на подсъдимия. Мотивите, в частта по наказанието са недопустимо пестеливи и предпоставят извод, че въззивната проверка по наказанието и гражданската претенция е несъответна на изискванията на чл.314, ал.1 от НПК. САС е бил длъжен да отстрани пороците в дейността на първата инстанция, като извърши собствена преценка на обстоятелствата от значение за определяне наказанието на подсъдимия, ясно и надлежно аргументира изводите си за значително по-висока степен на обществена опасност на деянието и дееца, съпоставени с

обикновените случаи, и събере необходимите, възможни доказателства, свързани с гражданската претенция.

Допуснатите нарушения са от кръга по чл.348, ал.1, т.2, във връзка с ал.3, т.1 от НПК и са отстранени.

При новото разглеждане на делото допуснатите нарушения на процесуални правила следва да бъдат отстранени, като се съобразят пределите на настоящата проверка.

Водим от горното Върховният касационен съд, първо наказателно отделение на основание чл.354, ал.3, т.2, във връзка с чл.355, ал.1, т.1 и 3 от НПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 70 от 19.02.2019 г., постановено по внохд № 1632/18 г. на Апелативния съд-София, освен в частта, с която е потвърдено отхвърлянето на гражданските иски на Г. К. и В. К. до пълно предявени им размери от по 500 000 лева и ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд от стадия на съдебното заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: